

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judcători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Catanchin Serghei XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 07.08.2017 – 13.03.2018;*
2. *Instanța de apel: 30.08.2018 – 23.10.2018;*
3. *Instanța de recurs: 22.01.2019 – 17.04.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 martie 2018, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Catanchin Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 1 (unu) an 6 luni închisoare, cu privare de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din data de 28 decembrie 2015, i s-a stabilit lui Catanchin Serghei pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Catanchin Serghei, în perioada de timp martie-mai 2013, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că nu dispune de buletin de identitate și că are nevoie de a-l ajuta pe prietenul său l-a convins pe ultimul să procure de la magazinul companiei „Unite” două telefoane mobile de model „Huawei” în sumă de 2399 lei MDL fiecare, apoi de la magazinul companiei „Orange” un laptop de

model „Asus” în sumă de 5802 lei și de la magazinul companiei „Moldcell” un telefon mobil de model „Sony Xperi” în sumă de 4400 lei, după ce cu bunurile însușite a dispărut, cauzându-i astfel cet. Ovcearenco Alexandr un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 15000 lei.

Acțiunile inculpatului Catanchin Serghei au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de stabilirea pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatului Catanchin Serghei să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de amendă, iar în cazul în care instanța va constata că inculpatul întrunește condițiile Legii privind amnistia, nr. 210 din 29 iulie 2016, să fie amnistiat și în privința lui să fie încetată cauza penală.

În motivare și-a expus dezacordul său cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând instanța de judecată, analizând toate circumstanțele cauzei penale, căința sinceră și recunoașterea vinovăției inculpatului cât și dorința acestuia de a recupera prejudiciul material stabilit părții vătămate, totodată, analizând acțiunile ultimului, prin prisma prevederilor art. 7, 61, 75 din Codul penal, urma să stabilească o pedeapsă mai blândă, deoarece, în opinia apărării, corectarea și reeducarea inculpatului ar fi posibilă prin stabilirea unei pedepse neprivative de libertate și anume a unei pedepse sub formă de amendă la limita minimă stabilită de norma penală, de care acesta se face vinovat, pedeapsă care ar fi cea mai oportună și pe care ar putea-o executa.

Totodată, a solicitat să fie aplicată Legea cu privire la amnistie, în cazul în care până la emiterea deciziei instanței de apel, instanța de apel va constata că inculpatul Catanchin S., întrunește condițiile aplicării legii amnistiei, va fi recuperat prejudiciul cauzat și va exista și o voință sinceră și din partea inculpatului privind aplicarea prevederii Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova, or, în cazul în care vor fi prezentate probe în vederea recuperării și stingerii prejudiciului cauzat părții vătămate, Ovcearenco A. și va fi înaintată o cerere din partea inculpatului până la emiterea deciziei instanței de apel, consideră posibilă aplicarea legii amnistiei față de inculpat, cu încetarea procesului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018 a fost admis apelul declarat de avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, prin care Catanchin Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și, prin aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 3 (trei) luni închisoare, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta hotărâre și prin sentința Judecătorei Râșcani, municipiul Chișinău din 28 decembrie 2015, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 (unu) an și 2 (două) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termenul de probațiune de 5 (cinci) ani.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Catanchin Serghei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală (f.d. 197, vol. I) și prin încheierea din 27 noiembrie 2017, instanța de fond a admis cererea inculpatului, astfel, cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art.364/1 Cod de procedură penală (f. d. 204-205).

Deci, urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care ar atrage nulitatea actelor procedurale efectuate.

Totodată instanța de apel a considerat necesară, în temeiul art. 10 Cod penal, aplicarea prevederilor Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, prin care art. 190 alin. (1) Cod penal a fost modificat, având următorul cuprins: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”, iar lit. c) de la alin. (2) a fost abrogată, și indicele calificativ „*daune considerabile*” este cuprins în alin. (1).

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, constatând că, Catanchin Serghei, în perioada de timp martie-mai 2013, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că nu dispune de buletin de identitate și că are nevoie de a-l ajuta pe prietenul său l-a convins pe ultimul să procure de la magazinul companiei „Unit” două telefoane mobile de model „Huawei” în sumă de 2399 lei MDL fiecare, apoi de la magazinul companiei „Orange” un laptop de model „Asus” în sumă de 5802 lei și de la magazinul companiei „Moldcell” un telefon mobil de model „Sony Xperi” în sumă de 4400 lei, după ce cu bunurile însușite a dispărut, cauzându-i astfel cet. Ovcearenco Alexandr un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 15000 lei.

Reieșind din faptul, că prin infracțiune, inculpatul a cauzat o daună considerabilă în valoare totală de 15 000 lei, mărime, care, raportată la prevederile art. 190 Cod penal modificat prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, instanța de apel a conchis, că acțiunile inculpatului constituie infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal, iar vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate se dovedește conform probatoriului invocat de partea acuzării în procesul de judecată.

În baza circumstanțelor indicate supra, instanța de apel, la stabilirea categoriei și

termenului pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 alin. (4) Cod penal, precum și de art. 364/1 Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior a fost judecat, prin sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, astfel, ajungând la concluzia că, urmează fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare, însă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, fixându-i un termen de probațiunea, care, în opinia instanței de apel, va atinge scopul pedepsei penale, de corectare și reeducare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Cu privire la motivele invocate în apel, sub aspectul înlocuirii pedepsei cu una mai blândă, instanța de apel a considerat sunt nefondate, or, în speță, nu există temei pentru aplicarea pedepsei cu amendă, așa după cum solicită apelantul, iar din cuvântarea prezentată de partea apărării în apel, cât și din materialele cauzei, nu s-a confirmat repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Prin urmare, inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la articolul 10 alin. (1) lit. k), potrivit căruia nu se aplică amnistia persoanei care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 22 noiembrie 2018, este atacată cu recurs ordinar de procuror, la data de 20 decembrie 2018, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, deoarece instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivare invocă blândețea pedepsei, considerând că, instanțele de fond incorect a apreciat circumstanțele cauzei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, astfel, greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate.

În opinia acuzatorului de stat, decizia adoptată în prezenta cauză, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct.3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele aplicării unei pedepse mai ușoare și motivele de aplicare a pedepsei de suspendare condiționată a executării ei.

7. Avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de procuror, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Colegiul penal consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul temeiurilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct.10) Cod de procedură penală și în acest sens se reține că, judecarea cauzei penale vizate în recursul ordinar a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și la judecarea apelului declarat de avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului, instanța de apel a verificat îndeplinirea de către prima instanță a cerințelor dispozițiilor art. 364/1 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, constatând că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată.

Totodată, instanța de apel, luând în considerare Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, prin care lit. c) de la alin. (2) al art. 190 Cod penal a fost abrogată, și indicele calificativ „*daune considerabile*” se cuprinde în alin. (1) art. 190 Cod penal, a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme penale, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 84 lin. (4), precum și de art. 364/1 Cod de procedură penală, i-a stabilit pedeapsa penală sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, fixându-i un termen de probațiune.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a casat total sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, atât în partea reîncadrării acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, cât și în partea stabilirii pedepsei penale, deoarece la judecarea apelului declarat de partea apărării, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Subsidiar, instanța de recurs subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal notifică faptul, că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Instanța de judecată dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un *termen de probațiune* în limitele de la 1 an la 5 ani (alin.(2) art. 90 Cod penal). Termenul este stabilit de către instanța de judecată și reprezintă durata de timp în care condamnatul trebuie să nu săvârșească o nouă infracțiune, să facă dovadă că s-a corectat și că scopul pedepsei s-a atins și fără executarea efectivă a acesteia.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră corectă concluzia instanței de apel că corectare și reeducarea *inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate*.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar, declarat de procuror se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Catanchin Serghei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **16 mai 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor